EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

فتاوى في أحكام قصر وجمع الصلاة

Fatāwā fī aḥkām qaṣr wa-jamʿ al-ṣalāh

Scurtarea și reunirea rugăciunilor

ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz

Scurtarea și reunirea rugăciunilor

47 de răspunsuri

فتاوى في أحكام قصر وجمع الصلاة

Fatāwā fī aḥkām qaṣr wa-jamʿ al-ṣalāh

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: فتاوى في أحكام قصر وجمع الصلاة
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Maktabat Dār Ibn ʿAbbās, Samannūd, ediția I, 2007; culegere din fatwa lui ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz, cu prefața editurii.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Scurtarea și reunirea rugăciunilor 1
1. Călătorul în urma unui imam rezident și rezidentul în urma unui călător 1
2. Călătorul care conduce rugăciunea unor rezidenți 2
3. Cel care scurtează rugăciunea în urma celui care o împlinește întreagă 2
4. Călătorul poate scurta ʿAṣr după Ẓuhr împlinit cu imamul . 3
5. Scurtarea rugăciunii de către călătorul care este imam sau îl urmează pe imam 4
6. Călătorul care se roagă în urma rezidentului trebuie să împlinească patru unități 5
7. Reunirea și scurtarea rugăciunilor și nepostirea în Ramadan 5
8. Scurtarea rugăciunii în călătorie 6
9. Scurtarea rugăciunii de patru unități când se parcurge distanța necesară 8
10. Scurtarea și reunirea rugăciunilor de către cei care călătoresc prin natura muncii lor 8
11. Distanța care îngăduie scurtarea și intenția de a rămâne mai mult de patru zile 9
12. Reunirea și scurtarea rugăciunilor când călătoria se prelungește 10
13. Scurtarea în călătoriile lungi și în deplasările pentru studii 12
14. Scurtarea rugăciunii de către cei care lucrează pe nave ... 15
15. Scurtarea rugăciunii la ieșirea în afara localității 16
16. Când este mai bine să fie reunite Ẓuhr și ʿAṣr? 17
17. Timpul reunirii a două rugăciuni și timpul rugăciunii Witr 18
18. Reunirea rugăciunilor în pustietate 18
19. Cum se roagă călătorii într-o moschee întâlnită pe drum . 19
20. Sosirea la aeroport după ʿIshāʾ fără a fi împlinit Maghrib și ʿIshāʾ 20

21. Reunirea înainte de plecare, între Ẓuhr și intrarea timpului de ʿAṣr 21
22. Călătorul singur se roagă cu imamul și împlinește rugăciunea întreagă 21
23. Călătorul singur trebuie să se roage cu musulmanii și să împlinească rugăciunea întreagă 22
24. Scurtarea și reunirea sunt întotdeauna legate? 23
25. Intrarea timpului rugăciunii înainte de plecare și întoarcerea după reunire 23
26. Reunirea rugăciunilor din cauza ploii în orașele de astăzi . 24
27. Criteriul reunirii a două rugăciuni pe timp de ploaie 25
28. Două rugăciuni nu pot fi reunite fără o scuză recunoscută de Lege 25
29. Intenția este o condiție a îngăduinței reunirii? 26
30. Împlinirea succesivă a celor două rugăciuni este o condiție a reunirii? 27
31. Adunarea rugăciunilor la sfârșitul zilei în călătorie 27
32. Scurtarea și reunirea rugăciunilor de către călătorul aflat într-un oraș 28
33. Călătorul ajuns în localitate se roagă cu oamenii și împlinește rugăciunea întreagă 29
34. Rugăciunea călătorului după părăsirea părții locuite a localității 29
35. Vizitarea rudelor într-o localitate aflată la distanță de călătorie 30
36. Călătorul care a reunit ʿAṣr cu rugăciunea de vineri 30
37. Călătorul care împlinește rugăciunea de vineri cu rezidenții poate adăuga ʿAṣr? 31
38. ʿAṣr nu se reunește cu rugăciunea de vineri, nici în călătorie, nici acasă 31
39. Reunirea rugăciunii de vineri cu ʿAṣr pe timp de ploaie puternică 32
40. Reunirea rugăciunilor de către rezident 33
41. Rezidentul, bolnavul și începutul înlesnirilor călătoriei ... 36
42. Reunirea a două rugăciuni fără motiv 37
43. Reunirea și scurtarea pentru unitățile militare aflate în prima linie 39

44. Scurtarea pentru locuitorii Meccăi la locurile pelerinajului: îi cuprinde și pe negustori? 39
45. Reunirea și scurtarea la ʿArafah sunt obligatorii pentru pelerini? 40
46. Reunirea pentru pelerini la Minā, în ziua de Tarwiyah și în zilele de tashrīq 41
47. A reunit Trimisul ﷺ rugăciunile în timpul unui popas din călătorie? 41
Glosar 43
Bibliografie 44
Indice 45

Prefața editurii

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător!

Laudă numai lui Allah! Binecuvântarea și pacea fie asupra celui după care nu mai este niciun profet, asupra familiei sale și a companionilor săi. Apoi:

Învățații sunt moștenitorii profeților, iar profeții nu au lăsat moștenire nici dinari, nici dirhami, ci au lăsat cunoașterea. Cel care o dobândește a primit o parte îmbelșugată. Aceasta împlinește cuvintele Profetului ﷺ: *„Când omul moare, faptele sale încetează, în afară de trei: o milostenie cu folos neîntrerupt, o cunoaștere de care alții se folosesc ori un copil dreptcredincios care se roagă pentru el."*[1]

Această carte cuprinde fatwa ale Eminenței Sale, Shaykh ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz — Allah să aibă milă de el cu nemărginită îndurare. Este ultimul lucru pe care a poruncit să-l tipărim înainte de moartea sa, prin scrisoarea Eminenței Sale adresată nouă, cu nr. 65/1/د, datată în ziua a noua a lunii Muḥarram a anului 1420 de la emigrarea Celui Ales ﷺ. Titlul ei este *„Fatwa despre rânduielile scurtării și reunirii rugăciunilor"*. Eminența Sa a spus următoarele: *„Vă trimitem alăturat materiale despre rânduielile scurtării și reunirii rugăciunilor, publicate în culegerea noastră de fatwa, volumul al doisprezecelea, de la pagina 257 până la pagina 314, pentru a fi publicate într-o scriere de sine stătătoare, pe cheltuiala fondului de binefacere. Poate că Allah va face să fie de folos."* Aici se încheie citatul.

Direcția Generală pentru Revizuirea Publicațiilor Religioase din cadrul Președinției pentru Administrarea Cercetărilor Științifice și Emiterea de Fatwa are bucuria de a vă prezenta această carte. Ea cuprinde fatwa importante despre scurtarea și reunirea rugăciunilor, date de Eminența Sa — Allah să aibă milă de el —, de

1 Relatat de imamul Aḥmad, 2/372 — formularea îi aparține —, și de Muslim (1631).

care are nevoie fiecare musulman și fiecare musulmană, fiindcă privesc situații întâlnite atât acasă, cât și în călătorie.

Direcția are, de asemenea, plăcerea de a pune câte un titlu aparte fiecărei fatwa, pentru a înlesni găsirea ei și folosirea celor cuprinse în ea.

Îl rugăm pe Stăpânul Cel Măreț și Preaînalt să facă folositoare această carte și altele asemenea ei și să fie un sprijin pentru ca fiecare musulman să-și înțeleagă religia și să înainteze în căutarea cunoașterii religioase. El este Auzitor și Răspunde rugilor. Allah să-l binecuvânteze pe Profetul nostru Muḥammad, familia sa și toți companionii săi!

Editura

Scurtarea și reunirea rugăciunilor

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător!

1. Călătorul în urma unui imam rezident și rezidentul în urma unui călător[2]

Întrebare: Dacă un om călătorește, dorește să împlinească rugăciunea de Ẓuhr în congregație și găsește o persoană rezidentă care a împlinit deja rugăciunea de Ẓuhr, poate rezidentul să se roage împreună cu el? Scurtează rugăciunea alături de el ori o împlinește în întregime?

Răspuns: Dacă rezidentul se roagă în urma călătorului pentru a dobândi meritul rugăciunii în congregație și și-a împlinit deja rugăciunea obligatorie, se roagă două unități, asemenea călătorului, fiindcă pentru el aceasta este o rugăciune voluntară. Dar, dacă rezidentul își împlinește în urma călătorului rugăciunea obligatorie, precum Ẓuhr, ʿAṣr ori ʿIshāʾ, atunci se roagă patru unități. Prin urmare, trebuie să-și completeze rugăciunea după ce călătorul încheie cele două unități prin salutul final.

Dacă însă călătorul se roagă în urma rezidentului, iar pentru amândoi rugăciunea este obligatorie, călătorul trebuie să o împlinească în întregime, în patru unități, potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților. Imamul Aḥmad a relatat în Musnad, iar imamul Muslim în Ṣaḥīḥ — Allah să aibă milă de amândoi — că Ibn ʿAbbās a fost întrebat despre călătorul care se roagă în urma unui imam rezident patru unități, iar împreună cu tovarășii săi de călătorie se roagă două unități. El a răspuns: *„Aceasta este Sunnah."*[3]

---

2 Publicată în Kitāb al-Daʿwah [Al-Fatāwā] al Eminenței Sale, partea I, p. 63.

3 Relatat de imamul Aḥmad în Al-Musnad, 1/216, 226, 227, 290 și 370, și de Muslim (688).

De asemenea, aceasta se întemeiază pe sensul general al cuvintelor Profetului ﷺ: *„Imamul a fost rânduit numai pentru a fi urmat, așadar nu vă deosebiți de el."*[4] Hadith asupra autenticității căruia sunt de acord al-Bukhārī și Muslim.

2. Călătorul care conduce rugăciunea unor rezidenți[5]

Întrebare: Un călător se află printre rezidenți când intră timpul rugăciunii obligatorii și este cel mai îndreptățit dintre ei să fie imam. Îi conduce într-o rugăciune de rezident ori într-una de călător?

Răspuns: Sunnah este să-i conducă în rugăciunea călătorului. După ce el rostește salutul final, ei se ridică și își completează rugăciunea. Când Profetul ﷺ i-a condus în rugăciune pe locuitorii Meccăi în anul cuceririi, s-a rugat ca un călător și le-a poruncit să-și completeze rugăciunea. Dacă însă împlinește cu ei toate unitățile, rugăciunea este valabilă, dar a lăsat ceea ce era mai bun.

Este dovedit că ʿUthmān — Allah să fie mulțumit de el — împlinea rugăciunea în întregime cu oamenii la pelerinaj în ultimii ani ai califatului său. Este dovedit și că ʿĀʾishah — Allah să fie mulțumit de ea — împlinea rugăciunea în întregime în călătorie și spunea: *„Nu îmi este greu."* Totuși, mai bine este să se urmeze ceea ce a făcut Profetul ﷺ, fiindcă el este cel care ne-a transmis Legea și ne-a învățat; cele mai alese binecuvântări și cea mai deplină pace de la Domnul său fie asupra lui!

Allah este Cel care dă izbândă.

3. Cel care scurtează rugăciunea în urma celui care o împlinește întreagă[6]

Întrebare: Aceasta este o scrisoare a celui care întreabă, ʿ. M., din Riyadh. El spune: Care este rânduiala celui care scurtează

4 Relatat de al-Bukhārī, 1/176–177, și de Muslim (1151, 1154).

5 Eminența Sa a răspuns la această întrebare pe când era vicepreședinte al Universității Islamice din Medina.

6 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 59.

rugăciunea și se roagă în urma celui care o împlinește în întregime, sau invers? Cum procedează?

Răspuns: Dacă acela care scurtează rugăciunea conduce pe cineva care trebuie să o împlinească în întregime, atunci, după ce imamul încheie cele două unități prin salutul final, rezidentul se ridică și completează patru unități. Când imamul este călător, el se roagă două unități, iar după salutul său final cei din urma lui se ridică și împlinesc patru unități, dacă sunt rezidenți, nu călători. Călătorii încheie odată cu el. Aceasta este situația în care imamul este călător.

Dar, dacă imamul este rezident, iar călătorii se află în urma sa, ei împlinesc rugăciunea în întregime alături de el. Nu le este îngăduit să o scurteze, ci o împlinesc în patru unități, potrivit hadithului autentic al lui Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi. El a fost întrebat despre cel care se roagă în urma imamului: *„O, Ibn ʿAbbās, de ce, când ne rugăm în urma imamului, ne rugăm patru unități, iar când ne rugăm la popasurile noastre ne rugăm două?”* El a răspuns: *„Aceasta este Sunnah.”* L-a relatat imamul Aḥmad în Musnad, cu un lanț de transmitere bun, iar temeiul lui se află în Ṣaḥīḥ Muslim.[7] Aceasta arată că rugăciunea călătorului în urma imamului rezident trebuie completată la patru unități, potrivit hadithului menționat.

4. Călătorul poate scurta ʿAșr după Ẓuhr împlinit cu imamul[8]

Întrebare: Fratele ʿ. B. B., din Tumayr, în Regatul Arabiei Saudite, întreabă: Un călător care intenționează să reunească și să scurteze rugăciunile a împlinit Ẓuhr împreună cu congregația. Trebuie să se ridice pentru a împlini ʿAșr scurtat imediat după salutul final al imamului sau îl poate amâna? Există o limită a acestei amânări? Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească!

Răspuns: Dacă un călător se roagă în urma unui rezident, trebuie să împlinească rugăciunea în întregime, întrucât este

7 Relatarea lui Ibn ʿAbbās, „Aceasta este Sunnah”, a fost citată în primul răspuns: Aḥmad, Al-Musnad, 1/216, 226, 227, 290 și 370; Muslim (688).

8 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Al-Majallah al-ʿArabiyyah.

dovedit de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — că Sunnah pentru călătorii care se roagă în urma unui rezident este să împlinească rugăciunea în întregime. Cât despre reunire, nu este nimic rău să împlinească ʿAṣr scurtat după ce încheie Ẓuhr cu imamul. Dacă îl amână până la timpul său, nici aceasta nu este o problemă; dimpotrivă, este mai bine dacă în ziua aceea se află la un popas. Profetul ﷺ reunea două rugăciuni în călătorie, la timpul uneia dintre ele, atunci când era pe drum. Dar, când se oprea într-un loc, împlinea fiecare rugăciune la timpul ei. Aceasta este ceea ce făcea cel mai adesea ﷺ, așa cum a procedat la Minā în Pelerinajul de Adio: împlinea fiecare rugăciune la timpul ei, scurtată, fără să le reunească. Allah să le dăruiască tuturor izbânda de a urma Sunnah și de a rămâne statornici în ea!

5. Scurtarea rugăciunii de către călătorul care este imam sau îl urmează pe imam[9]

Întrebare: Care este rânduiala rugăciunii rezidentului în urma călătorului ori invers? Are atunci călătorul dreptul să scurteze rugăciunea, fie că este imam, fie că se roagă în urma imamului?

Răspuns: Atât rugăciunea călătorului în urma rezidentului, cât și a rezidentului în urma călătorului sunt îngăduite. Dar, dacă acela care îl urmează pe imam este călător, iar imamul este rezident, trebuie să împlinească rugăciunea în întregime, urmându-și imamul. În Musnad al imamului Aḥmad și în Ṣaḥīḥ Muslim este dovedit că Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — a fost întrebat despre călătorul care se roagă patru unități în urma unui rezident, iar el a răspuns că aceasta este Sunnah.[10]

Dacă însă rezidentul se roagă în urma călătorului o rugăciune de patru unități, își completează rugăciunea după ce imamul său rostește salutul final.

9 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān bi-ajwibah muhimmah tataʿallaq bi-arkān al-Islām a Eminenței Sale, p. 167; alcătuirea și tipărirea au fost supravegheate de Muḥammad ibn Shāyiʿ al-Shāyiʿ.

10 Relatarea lui Ibn ʿAbbās despre călătorul care se roagă patru unități în urma imamului rezident a fost citată în primul răspuns: Aḥmad, Al-Musnad, 1/216, 226, 227, 290 și 370; Muslim (688).

6. Călătorul care se roagă în urma rezidentului trebuie să împlinească patru unități[11]

Întrebare: Eram în călătorie și, la unul dintre popasuri, am prins rugăciunea de Ẓuhr în moscheea popasului. Cei de acolo o împlineau în întregime. Când am intrat în rugăciune, imamul se afla la primul tashahhud. Când el a rostit salutul final, l-am rostit și eu alături de el, fiindcă eram călător. Am procedat corect? Dacă nu, trebuie să repet rugăciunea? Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească!

Răspuns: Trebuie să repeți rugăciunea, fiindcă un călător care se roagă în urma unui rezident este dator să împlinească patru unități. Sunnah de la Profetul ﷺ în această privință este autentic dovedită.

Allah este Cel care dă izbândă.

7. Reunirea și scurtarea rugăciunilor și nepostirea în Ramadan[12]

Către distinsul Shaykh ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz, muftiul Regatului Arabiei Saudite și președintele Administrației Cercetărilor Științifice și Emiterii de Fatwa — Allah să-l ocrotească și să-i dăruiască viață îndelungată.

Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră! Apoi:

Vă aduc la cunoștință că eu și frații mei deținem o fermă pe drumul al-Kharj–Ḥaraḍ. Ea se află la aproximativ 60 km de al-Kharj și la aproximativ 140 km de Riyadh. Nu locuim acolo, ci în orașul Riyadh, însă mergem în mod regulat la fermă pentru a verifica munca și a supraveghea desfășurarea ei.

Nădăjduiesc să ne îndrumați și să ne lămuriți — Allah să vă călăuzească spre bine — cu privire la rânduiala religioasă a reunirii și scurtării rugăciunilor în cazul nostru, precum și a nepostirii în timpul zilei în Ramadan, în următoarele situații care descriu deplasările noastre obișnuite la fermă:

---

11 Întrebare adresată de ʿ. S., din Riyadh, în adunarea Eminenței Sale.

12 Cerere personală de fatwa adresată Eminenței Sale.

1. Când mergem să petrecem o zi ori o parte din zi la fermă pentru a urmări desfășurarea muncii?
2. Când mergem să petrecem sfârșitul de săptămână la fermă, pentru odihnă și pentru a verifica munca?
3. Când mergem să petrecem la fermă vacanța de la mijlocul anului școlar, pentru odihnă, știind că aceasta durează, de obicei, două săptămâni?
4. Când mergem la fermă în timpul zilei, în Ramadan, ne este îngăduit să nu postim, știind că nu întâmpinăm greutate și că avem acolo locuințe cu toate mijloacele de confort de care avem nevoie?
5. Care este rânduiala rudelor și a prietenilor care ne însoțesc la fermă? Li se aplică aceleași rânduieli ca nouă?

Nădăjduim să primim răspunsul vostru în scris.

Allah să vă călăuzească spre ceea ce iubește și Îl mulțumește și să vă îndrepte pașii pe calea binelui! El este Auzitor și Răspunde rugilor.

M. ʿ. Ș., din Riyadh.

Răspuns: Și asupra voastră să fie pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale! Apoi:

Nu este nimic rău ca voi și cei care vă însoțesc să scurtați și să reuniți rugăciunile și să nu postiți în Ramadan când mergeți la fermă, dacă situația este așa cum ați descris-o mai sus. Există o singură excepție: dacă vă hotărâți să rămâneți la fermă mai mult de patru zile, atunci nu scurtați, nu reuniți rugăciunile și nu vă întrerupeți postul în Ramadan.

Allah să le dăruiască tuturor izbândă! Pacea fie asupra voastră!

8. Scurtarea rugăciunii în călătorie[13]

Întrebare: Vă rugăm să lămuriți scurtarea rugăciunii în călătorie. Este dovedit că Profetul ﷺ a împlinit rugăciunea în întregime în călătorie? Depinde rugăciunea călătorului de distanță și de durată? Vă rugăm să lămuriți aceste întrebări, cu dovezi din Carte și Sunnah. Allah să vă răsplătească cu bine!

13 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 1.

Răspuns: Când călătorea, Profetul ﷺ împlinea Ẓuhr în două unități, ʿAṣr în două unități și ʿIshāʾ în două unități, până ce se întorcea din călătorie. Aceasta este ceea ce s-a păstrat de la el — binecuvântarea și pacea fie asupra lui. S-a relatat că uneori scurta rugăciunea, iar alteori o împlinea în întregime, însă această relatare nu este dovedită de la el ﷺ. Ceea ce s-a păstrat în hadithurile autentice este că, în călătorie, scurta rugăciunea până la întoarcere. Cât despre Maghrib, îl împlinea așa cum este, în trei unități, atât în călătorie, cât și acasă. Tot astfel, Fajr era împlinit în două unități atât în călătorie, cât și acasă. Împlinea și rugăciunea Sunnah de dinainte de Fajr, atât în călătorie, cât și acasă: două unități scurte. În schimb, rugăciunile Sunnah legate de Ẓuhr, ʿAṣr, Maghrib și ʿIshāʾ le lăsa în călătorie — binecuvântarea și pacea fie asupra lui.

Credinciosul se cuvine să facă în călătorie ceea ce făcea el — binecuvântarea și pacea fie asupra lui. În accepțiunea învățaților, călătoria este cea a cărei distanță înseamnă mersul unei zile și al unei nopți, adică două etape de drum. Aceasta este părerea majorității învățaților. Pentru cel care merge cu mașina, distanța este estimată la aproximativ optzeci de kilometri. La fel este și în cazul avioanelor, al corăbiilor și al vapoarelor. Această distanță ori una apropiată este numită călătorie și socotită astfel potrivit uzanței; aceasta este ceea ce se cunoaște între musulmani. Dacă un om parcurge această distanță ori una mai mare călare pe cămilă, pe jos, cu mașina, cu avionul ori cu o ambarcațiune, este călător.

Unii învățați au spus că limita se stabilește potrivit uzanței, nu printr-o distanță măsurată în kilometri: ceea ce este socotit călătorie potrivit uzanței poartă acest nume și îngăduie scurtarea rugăciunii; ceea ce nu este astfel socotit nu o îngăduie.

Părerea corectă este ceea ce a stabilit majoritatea învățaților: delimitarea prin distanța pe care am menționat-o. Aceasta este părerea celor mai mulți învățați și se cuvine respectată. Ea este ceea ce s-a transmis de la companioni — Allah să fie mulțumit de ei —, care cunosc cel mai bine religia lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt, și Sunnah Trimisului Său ﷺ.

9. Scurtarea rugăciunii de patru unități când se parcurge distanța necesară

Către Eminența Sa, muftiul general al Regatului Arabiei Saudite — Allah să-l ocrotească și să-l păzească.

Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră! Apoi:

Îl rog pe Allah Cel Preaînalt și Atotputernic să vă afle în bine și sănătate. Doresc să cunosc rânduiala religioasă a următoarei chestiuni:

Lucrez la o gară, la controlul biletelor, și călătoresc uneori cu trenul pe o distanță de două sute de kilometri, iar alteori pe o distanță de patru sute cincizeci de kilometri. Pot să scurtez rugăciunea de patru unități sau nu?

Lămuriți-ne, Allah să vă binecuvânteze și să vă primească strădaniile pentru slujirea Islamului și a musulmanilor! Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră!

Cel care întreabă: ʿ. Ḥ. A., Bombay, India.

Răspuns: Și asupra voastră să fie pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale! Apoi:

Potrivit celor menționate, îți este îngăduită scurtarea rugăciunii pe distanța amintită, deoarece aceasta este o distanță care îngăduie scurtarea. După cercetare, am stabilit că distanța de la care este îngăduită scurtarea este de aproximativ optzeci de kilometri ori mai mult.

Îl rugăm pe Allah să le dăruiască tuturor izbândă! Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră!

Muftiul general al Regatului Arabiei Saudite, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz.

10. Scurtarea și reunirea rugăciunilor de către cei care călătoresc prin natura muncii lor[14]

De la ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz către onoratul frate, distinsul Shaykh M. J. ʿ., judecător al tribunalului din Khaybar.

14 Răspuns al Eminenței Sale la o întrebare a judecătorului tribunalului din Khaybar, pe când Eminența Sa era președinte al Universității Islamice din Medina.

Allah să-i dăruiască izbândă în orice bine! Amin.

Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră! Apoi:

Dragă frate, am primit scrisoarea voastră datată 3/4/1389 H — Allah să vă călăuzească — și am luat cunoștință de întrebarea despre îngăduința scurtării și reunirii rugăciunilor pentru cel care, prin natura muncii sale, călătorește din Regat în afara lui ori dintr-un oraș al Regatului în altul, pe distanțe care îi îngăduie călătorului scurtarea și reunirea. Aici intră șoferii și cei asemenea lor, precum negustorii și cumpărătorii care se deplasează mereu.

Răspuns: Aceștia au rânduiala călătorilor și le este prescrisă scurtarea rugăciunii.

Le este îngăduită și reunirea, asemenea celorlalți călători, potrivit majorității învățaților, dat fiind sensul general al dovezilor religioase în această privință. Nu cunoaștem nicio dovadă care să se împotrivească acestui lucru.

Cât despre părerea unor juriști potrivit căreia cel care își câștigă traiul prin transport și călătorește însoțit de familia sa, fără intenția de a se stabili într-o localitate anume, nu beneficiază de înlesnirile călătoriei, aceasta este o părere slabă, pentru care nu cunoaștem vreun temei în Lege, așa cum a atras atenția Abū Muḥammad ibn Qudāmah — Allah să aibă milă de el — în Al-Mughnī.

11. Distanța care îngăduie scurtarea și intenția de a rămâne mai mult de patru zile[15]

Întrebare: Care este părerea Eminenței Voastre despre călătoria care îngăduie scurtarea rugăciunii: este ea delimitată printr-o anumită distanță? Și ce spuneți despre cel care, în călătorie, intenționează să rămână mai mult de patru zile? Mai beneficiază de înlesnirea scurtării?

Răspuns: Majoritatea învățaților consideră că limita este distanța parcursă într-o zi și o noapte de cămile și de cei care merg pe jos, în mers obișnuit. Aceasta este de aproximativ 80 de

15 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 122–123.

kilometri, fiindcă o asemenea distanță este socotită călătorie potrivit uzanței, spre deosebire de una mai mică.

Majoritatea consideră, de asemenea, că acela care se hotărăște să rămână mai mult de patru zile trebuie să împlinească rugăciunea în întregime și să postească în Ramadan.

Dacă durata este mai mică, îi sunt îngăduite scurtarea, reunirea și nepostirea, deoarece principiul de bază pentru rezident este împlinirea rugăciunii în întregime; scurtarea îi este prescrisă numai când începe călătoria.

Este dovedit că Profetul ﷺ a rămas patru zile în Pelerinajul de Adio, scurtând rugăciunea, după care a plecat către Minā și ʿArafāt.

Aceasta arată că scurtarea este îngăduită celui care se hotărăște să rămână patru zile ori mai puțin. Cât despre șederea lui ﷺ de nouăsprezece zile în anul cuceririi și de douăzeci de zile la Tabūk, ea este înțeleasă în sensul că nu luase o hotărâre fermă privind durata șederii, ci rămăsese dintr-o pricină despre care nu știa când va înceta. Așa a înțeles majoritatea șederea sa la Mecca în anul cuceririi și la Tabūk în anul expediției de la Tabūk, din precauție pentru religie și urmând principiul de bază: rezidenții sunt datori să împlinească Ẓuhr, ʿAṣr și ʿIshāʾ în patru unități.

Dar, dacă nu a hotărât o durată a șederii, ci nu știe când va pleca, are dreptul să scurteze, să reunească și să nu postească, până când se hotărăște să rămână mai mult de patru zile ori se întoarce în ținutul său.

Allah este Cel care dă izbândă.

12. Reunirea și scurtarea rugăciunilor când călătoria se prelungește[16]

De la ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz către onoratul frate ʿ. F. F. — Allah să-i dăruiască izbândă.

Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră! Apoi:

Mă refer la scrisoarea voastră datată 10/11/1410 H, în care ați spus: „Doresc să vă înfățișez o chestiune în privința căreia v-am

16 Emisă de biroul Eminenței Sale cu nr. 2/3964, la 13/11/1410 H.

cerut fatwa cu multă vreme în urmă: reunirea și scurtarea rugăciunilor în călătorie, oricât s-ar prelungi aceasta. Fiindcă părerile s-au înmulțit în această privință, nădăjduiesc să lămuriți două lucruri:

Mai întâi: în călătoria în afara Regatului, îmi sunt îngăduite scurtarea și reunirea, oricât ar dura călătoria? Uneori ea depășește două luni. Nu pot să mă rog purtând îmbrăcăminte apuseană și sunt silit să mă întorc la locuința mea pentru rugăciune; reunirea și scurtarea îmi sunt mai comode. Care este rânduiala: îmi sunt îngăduite sau nu?

În al doilea rând: călătoresc adesea la Jeddah și am o locuință acolo, însă reședința mea este în Riyadh. Uneori rămân acolo mai mult de o lună. Îmi sunt îngăduite reunirea și scurtarea sau nu?"

Răspuns: Vă înștiințez că o călătorie în care călătorul beneficiază de înlesnirile călătoriei este cea socotită astfel potrivit uzanței. Ca estimare, distanța ei este de optzeci de kilometri. Cel care pornește să parcurgă această distanță ori una mai mare poate beneficia de înlesnirile călătoriei: ștergerea peste încălțămintea khuff timp de trei zile și trei nopți, scurtarea rugăciunii de patru unități la două unități, reunirea rugăciunilor de Ẓuhr și ʿAṣr la timpul uneia dintre ele și, la fel, a rugăciunilor de Maghrib și ʿIshāʾ, precum și nepostirea în Ramadan.

Când călătorul ajunge în localitatea către care s-a îndreptat și intenționează să rămână mai mult de patru zile, nu mai beneficiază de înlesnirile călătoriei. Dacă intenționează să rămână patru zile ori mai puțin, beneficiază de aceste înlesniri.

Călătorul care ajunge într-o localitate pentru a rezolva o nevoie, dar nu știe când o va încheia și nu a stabilit o anumită durată a ședерii care să depășească patru zile, beneficiază de înlesnirile călătoriei chiar dacă șederea sa depășește patru zile.

Purtarea îmbrăcămintei apusene nu este o scuză pentru amânarea rugăciunii dincolo de timpul ei și nici pentru reunirea a două rugăciuni. Călătorul nu se cuvine să lase rugăciunea în congregație, dacă o poate împlini, invocând călătoria: rugăciunea în congregație este obligatorie, pe când scurtarea și reunirea sunt înlesniri.

Allah să-i călăuzească pe toți spre ceea ce Îl mulțumește și să ne ajute, pe noi și pe voi, în orice bine! Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră!

Președintele general al Administrațiilor Cercetărilor Științifice, Emiterii de Fatwa, Chemării și Îndrumării.

13. Scurtarea în călătoriile lungi și în deplasările pentru studii[17]

Întrebare: Este adevărat că un călător scurtează rugăciunea oricât ar dura călătoria, chiar dacă ajunge la ani întregi? Sau există un anumit termen după care scurtarea încetează? Care este rânduiala călătoriei pentru cel care pleacă la studii ori la muncă în afara țării sale? Este corect să scurteze până când se întoarce de la studii ori de la muncă?

Răspuns: Sunnah pentru călător este să scurteze rugăciunea în călătorie, urmând exemplul Profetului ﷺ și împlinind Sunnah sa, dacă distanța este de aproximativ optzeci de kilometri ori mai mult. Dacă, de pildă, călătorește din Arabia Saudită în America, scurtează câtă vreme se află pe drum. Dacă merge de la Mecca în Egipt ori din Egipt la Mecca, scurtează câtă vreme se află pe drum. Tot astfel, dacă se oprește într-o localitate, scurtează pe durata șederii de acolo, dacă aceasta este de patru zile ori mai puțin. Așa a făcut Profetul ﷺ când a ajuns la Mecca în Pelerinajul de Adio: a sosit în dimineața celei de-a patra zile din Dhū al-Ḥijjah și a continuat să scurteze până când a plecat la Minā, în ziua a opta din Dhū al-Ḥijjah.

De asemenea, dacă intenționează să rămână o durată al cărei sfârșit nu îl cunoaște — dacă va fi de patru zile ori mai mult —, scurtează până când își rezolvă nevoia ori se hotărăște să rămână o durată care depășește patru zile, potrivit celor mai mulți învățați. De pildă, rămâne pentru a găsi o persoană care îi datorează bani sau pentru o neînțelegere despre care nu știe când se va încheia, ori pentru ceva asemănător. El scurtează câtă vreme rămâne acolo, fiindcă șederea sa nu este delimitată și nu știe când

17 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 18.

se va sfârși. Poate scurta și este socotit călător: scurtează și poate să nu postească în Ramadan, chiar dacă trec astfel ani întregi.

Dar cel care rămâne multă vreme pentru studii ori alte treburi sau se hotărăște să rămână o durată îndelungată trebuie să împlinească rugăciunea în întregime. Aceasta este părerea corectă, urmată de majoritatea învățaților, de cei patru imami și de alții, fiindcă principiul de bază pentru rezident este împlinirea rugăciunii în întregime. Dacă se hotărăște să rămână mai mult de patru zile, trebuie să o împlinească în întregime, fie pentru studii, fie pentru altceva.

Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — a considerat că, dacă un călător rămâne nouăsprezece zile ori mai puțin, scurtează, iar dacă intenționează să rămână mai mult trebuie să împlinească rugăciunea în întregime. El a adus ca dovadă șederea de nouăsprezece zile a Profetului ﷺ în anul cuceririi Meccăi, timp în care scurta rugăciunea. Totuși, părerea pe care ne întemeiem în toate acestea este că șederea care nu împiedică scurtarea rugăciunii este numai cea de patru zile ori mai puțin. Aceasta este părerea celor mai mulți, iar în ea se află precauție pentru religie și îndepărtarea riscului în privința acestui mare act de adorare care este stâlpul Islamului.

Răspunsul la dovada adusă de Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — este că nu este dovedit despre Profet ﷺ că s-ar fi hotărât să rămână această durată. El a rămas pentru a statornici temeliile Islamului în Mecca și a înlătura urmele politeismului, fără a intenționa o anumită durată. Iar călătorul care nu intenționează o durată cunoscută poate scurta, chiar dacă aceasta se prelungește, după cum am arătat.

Sfatul meu pentru frații care călătoresc pentru studii ori altceva este să împlinească rugăciunea în întregime, fără a o scurta, și să postească Ramadanul, fără a întrerupe postul, în afară de cazul în care șederea este scurtă, de patru zile ori mai puțin, sau nu are o durată determinată și omul nu știe când se va încheia, fiindcă urmărește rezolvarea unei nevoi al cărei sfârșit nu îl cunoaște, după cum am arătat. Acesta are rânduiala călătorului. Aceasta este cea mai bună părere exprimată în această privință, urmată de

cei mai mulți învățați, și cea care se cuvine urmată, datorită precauției pentru religie pe care o cuprinde. Profetul ﷺ a spus: *„Lasă ceea ce îți stârnește îndoială pentru ceea ce nu îți stârnește îndoială."*[18] El ﷺ a mai spus: *„Cel care se ferește de lucrurile îndoielnice și-a păzit religia și onoarea."*[19]

Șederea lui ﷺ de nouăsprezece zile la Mecca în anul cuceririi este înțeleasă în sensul că nu luase de la început o hotărâre fermă asupra ei. A rămas numai pentru a îndrepta treburile religiei, a statornici adorarea numai a lui Allah în Mecca și a-i îndruma pe musulmani spre îndatoririle lor, după cum am arătat. Nu rezultă de aici că s-ar fi hotărât să rămână întreaga durată. Este cu putință să fi rămas fără să fi stabilit aceasta dinainte și ca zilele să fi trecut ocupându-se de treburile musulmanilor, îndreptând ceea ce trebuia îndreptat și statornicind riturile religiei în Mecca cea Nobilă.

Nu există nimic care să arate că ar fi hotărât această durată dinainte și care să poată fi adus ca dovadă că șederea ce îngăduie scurtarea este limitată la nouăsprezece zile, așa cum s-a transmis de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi.

La fel, în privința șederii sale de douăzeci de zile la Tabūk, nimic nu arată că ar fi hotărât-o dinainte — binecuvântarea și pacea fie asupra lui. Dimpotrivă, ceea ce reiese este că a rămas urmărind ceea ce ținea de război și cercetând situația, fără să aibă o hotărâre definitivă privind șederea. Principiul de bază este că nu se afirmă o hotărâre fermă asupra șederii fără dovadă. El călătorea pentru jihād și războiul cu bizantinii și a zăbovit această durată la Tabūk pentru a cerceta chestiunea jihādului: să-și continue drumul și să înainteze către bizantini sau să se întoarcă? Apoi Allah, Cel Slăvit, a ales pentru el întoarcerea la Medina, iar el s-a întors.

Ceea ce se urmărește este că nimic nu arată că ar fi intenționat să rămână nouăsprezece zile la Mecca ori că ar fi avut o hotărâre

18 Relatat de imamul Aḥmad, 1/200 și 3/153, de al-Tirmidhī (2518), de al-Nasāʾī în Al-Mujtabā (5711) și de al-Dārimī (2535).

19 Relatat de imamul Aḥmad, 4/269–270, de al-Bukhārī, 1/19, de Muslim (1599), de Abū Dāwūd (3329) și de Ibn Mājah (3984).

fermă de a rămâne douăzeci de zile la Tabūk, astfel încât să se spună că aceasta este durata minimă a scurtării sau durata maximă a șederii. Aceasta rămâne o posibilitate, așa cum a spus majoritatea. Limita șederii de patru zile ori mai puțin, dincolo de care cel care intenționează să rămână mai mult împlinește rugăciunea în întregime, este luată din șederea lui ﷺ la Mecca înainte de pelerinaj, în Pelerinajul de Adio. El a rămas patru zile, fără îndoială, hotărât să stea acolo pentru pelerinaj, din ziua a patra până când a ieșit către Minā.

Un grup de învățați a spus că șederea este delimitată la zece zile, deoarece el a rămas zece zile la Mecca în Pelerinajul de Adio. Ei au inclus aici șederea sa la Minā și la ʿArafah și au spus că aceasta era o ședere asupra căreia luase o hotărâre. Așadar, durata în care scurtarea este îngăduită ar fi de zece zile ori mai puțin, fiindcă el o hotărâse.

Această părere are tăria și temeiul ei. Totuși, majoritatea a socotit plecarea sa de la Mecca la Minā drept începutul călătoriei, fiindcă s-a îndreptat către Minā pentru a împlini riturile pelerinajului, după care urma să călătorească spre Medina.

Oricum, aceasta este o chestiune în care învățații au păreri diferite. Cea mai bună și mai prudentă părere exprimată în această privință este însă cea a majorității, pe care am amintit-o: dacă un călător intenționează să rămână într-o localitate ori în orice loc mai mult de patru zile, împlinește rugăciunea în întregime; dacă intenționează o ședere mai scurtă, scurtează. Dacă nu are o intenție determinată și spune: *„Plec mâine”* sau *„Plec poimâine”*, adică urmărește rezolvarea unei nevoi despre care nu știe când se va încheia, atunci are rânduiala călătorului, chiar dacă durata se prelungește.

Allah este Cel care dă izbândă.

14. Scurtarea rugăciunii de către cei care lucrează pe nave[20]

Întrebare: Lucrez în forțele navale, cu marinari. Plecăm cu nava din port pe mare, pentru trei ori patru zile. Ne este îngăduit să

20 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 99.

scurtăm și să reunim rugăciunile? Nu ne îndepărtăm mult de oraș, ci ieșim pentru anumite lucrări. Vă rog să ne lămuriți.

Răspuns: Cel care se află pe o navă sau pe alt fel de ambarcațiune este asemenea celui care merge cu mașina ori cu trenul pe uscat. Dacă distanța este cea care îngăduie scurtarea, scurtează și reunește; altfel, nu. Dacă nava rămâne în jurul portului și al țărmului, fără a merge departe, de pildă la zece kilometri sau douăzeci de kilometri ori pe aproape, nu se scurtează și nu se aplică rânduiala călătoriei. Dar, dacă merge departe, pe o distanță numită călătorie — precum șaptezeci, optzeci, o sută de kilometri ori mai mult —, atunci aceasta este o călătorie. Cei de pe navă pot scurta și reuni două rugăciuni, fiindcă sunt călători, asemenea celui care iese în pustietate pentru o plimbare ori ceva asemănător, la optzeci, șaptezeci, nouăzeci, o sută de kilometri ori mai mult.

15. Scurtarea rugăciunii la ieșirea în afara localității[21]

Întrebare: Dacă ieșim în afara localității, ne este îngăduit să scurtăm rugăciunile de patru unități și să le reunim?

Răspuns: Dacă locul din afara localității la care ați mers este departe de reședința voastră și deplasarea până acolo este socotită călătorie, nu este nicio problemă să scurtați, dacă distanța este de aproximativ 80 de kilometri. Scurtarea este mai bună decât împlinirea rugăciunii în întregime: călătorul se roagă Ẓuhr în două unități, ʿAṣr în două unități și ʿIshāʾ în două unități. Nu este nicio problemă nici să reunească Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ. Totuși, este mai bine să lase reunirea atunci când călătorul se află la un popas și se odihnește. Profetul ﷺ scurta rugăciunea fără să reunească pe durata șederii sale la Minā în Pelerinajul de Adio. Le-a reunit la ʿArafah și la Muzdalifah numai pentru că exista nevoie de aceasta.

Când călătorul se hotărăște să rămână într-un loc mai mult de patru zile, trebuie să nu scurteze, ci să împlinească rugăciunea de patru unități în patru unități. Aceasta este părerea celor mai mulți

21 Publicată în Al-Majallah al-ʿArabiyyah, în luna Jumādā al-Ūlā a anului 1411 H.

învățați. Dacă șederea este de patru zile ori mai puțin, scurtarea este mai bună.

Allah este Cel care dă izbândă.

16. Când este mai bine să fie reunite Ẓuhr și ʿAṣr?[22]

Întrebare: Atunci când se reunesc și se scurtează Ẓuhr și ʿAṣr, ce este mai bine: să se împlinească rugăciunile imediat după chemarea la Ẓuhr sau să fie amânate până la mijlocul celor două timpuri?

Răspuns: Dacă un călător dorește să plece de la popas înainte ca soarele să treacă de amiază, îi este prescris să reunească Ẓuhr cu ʿAṣr prin amânare la timpul celui de-al doilea. Dar, dacă pleacă după ce soarele a trecut de amiază, mai bine este să reunească Ẓuhr cu ʿAṣr prin devansare la timpul celui dintâi. Aceeași rânduială se aplică pentru Maghrib și ʿIshāʾ: dacă pleacă înainte de apus, amână Maghrib până la ʿIshāʾ și le reunește la timpul celui de-al doilea; dacă pleacă după apus, aduce ʿIshāʾ înainte, la apus, și le împlinește pe amândouă prin reunire la timpul celui dintâi. Aceasta este Sunnah sa — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — în cele pe care le-am amintit. Dacă însă se află la un popas, poate alege: să le reunească prin amânare la timpul celei de-a doua ori prin devansare la timpul celei dintâi. Mai bine pentru el este să împlinească fiecare rugăciune la timpul ei, așa cum a făcut Profetul ﷺ la Minā în Pelerinajul de Adio, unde împlinea fiecare rugăciune. Reunirea nu este însă o problemă, fiindcă el ﷺ a reunit în expediția de la Tabūk în timp ce se afla la un popas. La fel, bolnavul face ceea ce îi este mai ușor: reunește prin devansare sau prin amânare. Dacă nu întâmpină o greutate care să-l îndemne la reunire, împlinește fiecare rugăciune la timpul ei; aceasta este mai bine pentru el. Dacă totuși le reunește, nu este nicio problemă.

22 Dintre fatwa emise de biroul Eminenței Sale.

17. Timpul reunirii a două rugăciuni și timpul rugăciunii Witr[23]

Întrebare: Care este timpul reunirii a două rugăciuni și care este timpul rugăciunii Witr?

Răspuns: Reunirea a două rugăciuni se poate face la începutul ori la sfârșitul timpului; rânduiala în privința reunirii este largă. Legea curată a arătat că ea este îngăduită la timpul primei rugăciuni, la timpul celei de-a doua ori între ele, fiindcă pentru cel care are o scuză, precum călătorul și bolnavul, cele două timpuri au devenit un singur timp. Între cele două rugăciuni reunite se poate vorbi atât cât cere nevoia. Cât despre Witr, timpul său începe îndată ce se încheie ʿIshāʾ, chiar dacă a fost reunit cu Maghrib prin devansare la timpul celui dintâi, și se încheie la ivirea zorilor.

Îl rugăm pe Allah să ne dăruiască, nouă și vouă, înțelegerea religiei Sale și să ne statornicească în ea până când Îl vom întâlni! El este Darnic și Generos.

Allah este Cel care dă izbândă.

18. Reunirea rugăciunilor în pustietate[24]

Întrebare: Fratele ʿ. Ș. M., din Ṭāʾif, spune: Eram un grup în călătorie. Când am ajuns la locul dorit din pustietate, cam la o oră după rugăciunea de Maghrib, le-am cerut să se grăbească să facă abluțiunea, ca să împlinim Maghrib și ʿIshāʾ, scurtând și reunind. Unul dintre frați a spus: *„Rugăciunea nu este îngăduită la această oră; trebuie să așteptați până se face chemarea la ʿIshāʾ."* I-am spus că rugăciunea este îngăduită la timpul uneia dintre cele două și că, atunci când se încheie timpul pentru Maghrib, începe imediat timpul pentru ʿIshāʾ. El a răspuns că între cele două există un interval care nu este timp de rugăciune.

Eminență, vă rugăm să lămuriți rânduiala Legii în această chestiune. Cum stau lucrurile cu timpul reunirii rugăciunilor de Ẓuhr și ʿAṣr? Allah să vă răsplătească cu bine!

---

23 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb.

24 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Al-Majallah al-ʿArabiyyah.

Răspuns: Corect este ceea ce ați spus voi. Între timpul de Maghrib și cel de ʿIshāʾ nu există un interval în care rugăciunea să fie oprită. La fel, între Ẓuhr și ʿAṣr nu există un asemenea interval. Îndată ce se încheie timpul primei rugăciuni, începe timpul celei de-a doua, fără despărțire. Călătorul poate reuni cele două rugăciuni la timpul uneia dintre ele, fiindcă pentru el cele două timpuri au devenit unul singur, ca în cazul bolnavului. Totuși, dacă un călător este pe drum și pleacă de la popas înainte să intre timpul primei rugăciuni, mai bine este să o amâne până la timpul celei de-a doua, pentru a le reuni prin amânare. Dacă pleacă de la popas după intrarea timpului primei rugăciuni, îi este prescris să aducă înainte a doua rugăciune, împreună cu prima, și să le reunească prin devansare, urmând exemplul Profetului ﷺ.

În schimb, călătorului aflat la un popas îi este mai bine să nu reunească, ci să împlinească fiecare rugăciune la timpul ei, scurtată, fără reunire, dacă șederea sa este de patru zile ori mai puțin. Profetul ﷺ a rămas la Minā în Pelerinajul de Adio, în ziua sărbătorii și în zilele a unsprezecea și a douăsprezecea, dintre zilele de tashrīq, împlinind fiecare rugăciune la timpul ei, fără reunire. Dacă însă călătorul intenționează să rămână mai mult de patru zile, mai prudent, în această situație, este să împlinească fiecare rugăciune la timpul ei, în întregime, fără scurtare, potrivit celor mai mulți învățați.

Allah să le dăruiască tuturor izbândă!

19. Cum se roagă călătorii într-o moschee întâlnită pe drum[25]

Întrebare: Dacă suntem călători și trecem pe lângă o moschee la timpul de Ẓuhr, de pildă, este recomandat să împlinim Ẓuhr cu congregația, apoi ʿAṣr scurtat, sau să ne rugăm separat? Dacă ne rugăm cu congregația și dorim să împlinim ʿAṣr, ne ridicăm imediat după salutul final, pentru a păstra succesiunea, ori Îl pomenim pe Allah, Îl slăvim și rostim mărturisirea unicității Sale, apoi împlinim ʿAṣr?

Răspuns: Mai bine pentru voi este să vă rugați separat, scurtat,

25 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 126.

fiindcă Sunnah pentru călător este să scurteze rugăciunea de patru unități. Dacă vă rugați cu rezidenții, trebuie să împliniți rugăciunea în întregime, așa cum este autentic dovedit în Sunnah de la Profetul ﷺ. Dacă doriți să reuniți, vă este prescris să treceți de îndată la aceasta, urmând Sunnah, așa cum am arătat în răspunsul despre împlinirea succesivă a celor două rugăciuni,[26] după ce cereți iertare de trei ori și spuneți: *„O, Allah, Tu ești Pacea și de la Tine vine pacea! Binecuvântat ești, Stăpân al Măreției și Generozității!"*

Dar, dacă un călător este singur, trebuie să se roage cu congregația rezidenților și să împlinească rugăciunea în întregime. Rugăciunea în congregație face parte dintre îndatoriri, iar scurtarea este recomandată; ceea ce este obligatoriu trebuie pus înaintea a ceea ce este recomandat.

Allah este Cel care dă izbândă.

20. Sosirea la aeroport după ʿIshāʾ fără a fi împlinit Maghrib și ʿIshāʾ[27]

Întrebare: Cel care întreabă, M. Ș. Gh., din al-Bāḥah, Regatul Arabiei Saudite, spune: Dacă un om ajunge la aeroportul din Riyadh după rugăciunea de ʿIshāʾ și nu a împlinit Maghrib și ʿIshāʾ, le reunește și le scurtează?

Răspuns: Ceea ce îi este prescris călătorului, câtă vreme se află în călătorie, este scurtarea. Cât despre reunire, există o deosebire între situații. Dacă este pe drum, mai bună este reunirea prin devansare ori prin amânare, potrivit împrejurării, urmând fapta Profetului ﷺ: când era pe drum, reunea Maghrib cu ʿIshāʾ și Ẓuhr cu ʿAṣr.

Dacă pleca de la popas înainte ca soarele să treacă de amiază, amâna Ẓuhr până la ʿAṣr și le reunea prin amânare. Dacă pleca după ce soarele trecuse de amiază, aducea ʿAṣr înainte, împreună cu Ẓuhr. La fel era pentru Maghrib și ʿIshāʾ: dacă el ﷺ pleca înainte de apus, amâna Maghrib până la ʿIshāʾ și le reunea prin

26 Vezi răspunsul al treizecilea, despre împlinirea succesivă a celor două rugăciuni reunite.

27 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Al-Majallah al-ʿArabiyyah.

amânare, iar dacă pleca după apus, aducea ʿIshāʾ înainte, împreună cu Maghrib. Dacă însă călătorul se află la un popas, mai bine este să nu reunească, fiindcă el ﷺ nu a reunit cele două rugăciuni în timpul ședерii la Minā, în Pelerinajul de Adio.

Cât despre cel care a ajuns la aeroportul din Riyadh fără a fi împlinit Maghrib și ʿIshāʾ, pentru el este Sunnah să reunească Maghrib cu ʿIshāʾ și să împlinească ʿIshāʾ scurtat, fiindcă aeroportul se află în prezent în afara orașului. Dacă amână ʿIshāʾ și îl împlinește în întregime cu oamenii în oraș, nu este nicio problemă.

Allah este Cel care dă izbândă.

21. Reunirea înainte de plecare, între Ẓuhr și intrarea timpului de ʿAṣr[28]

Întrebare: Un om vrea să plece în călătorie după rugăciunea de Ẓuhr și înainte de intrarea timpului de ʿAṣr. Poate să reunească Ẓuhr cu ʿAṣr la timpul celui dintâi?

Răspuns: Nu poate reuni cele două rugăciuni până când nu părăsește partea locuită a satului ori a orașului și nu iese în afara ei. Trimisul ﷺ a împlinit Ẓuhr în anul Pelerinajului de Adio la Medina, în patru unități, apoi a plecat și a împlinit ʿAṣr la Dhū al-Ḥulayfah, în două unități.

Allah este Cel care dă izbândă.

22. Călătorul singur se roagă cu imamul și împlinește rugăciunea întreagă[29]

Întrebare: Dacă sunt călător și rămân în localitatea în care am ajuns câteva zile — trei, patru, mai puține ori mai multe —, intru în moschee la timpul de Ẓuhr și împlinesc Ẓuhr cu congregația, în patru unități, apoi mă ridic și împlinesc singur ʿAṣr scurtat, este îngăduit ceea ce fac? Pot să mă rog singur acasă, reunind și scurtând, deși mă aflu în mijlocul unei localități cu multe moschei și aud chemarea la rugăciune, invocând că sunt călător?

Răspuns: Dacă un călător se hotărăște să rămână într-o

28 Publicată în Majallat al-Daʿwah, în luna Dhū al-Qaʿdah a anului 1412 H.

29 Publicată în Kitāb al-Daʿwah [Al-Fatāwā], partea a II-a, p. 138.

localitate mai mult de patru zile, trebuie să împlinească rugăciunea în întregime, potrivit majorității învățaților. Dacă șederea este mai scurtă, scurtarea este mai bună; dacă o împlinește în întregime, nu este nicio problemă. Dar, dacă este singur, nu poate scurta de unul singur, ci trebuie să se roage cu congregația și să împlinească rugăciunea în întregime, potrivit hadithurilor care arată obligativitatea rugăciunii în congregație. De asemenea, în Musnad al imamului Aḥmad și în Ṣaḥīḥ Muslim, prin relatarea lui Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi —, este dovedit de la el ﷺ că Sunnah pentru călătorul care se roagă alături de un imam rezident este să se roage patru unități.[30] Se aplică și sensul general al cuvintelor lui ﷺ: *„Imamul a fost rânduit numai pentru a fi urmat, așadar nu vă deosebiți de el."*[31] Hadith asupra autenticității căruia sunt de acord al-Bukhārī și Muslim.

23. Călătorul singur trebuie să se roage cu musulmanii și să împlinească rugăciunea întreagă[32]

Întrebare: Este îngăduit unui călător venit pentru ʿumrah să reunească Ẓuhr cu ʿAṣr și să le scurteze, câtă vreme va rămâne la Mecca două ori trei zile și se află lângă Moscheea Sacră? Allah să vă răsplătească cu bine!

Răspuns: Călătorului singur nu îi este îngăduit să scurteze rugăciunea, ci trebuie să se roage împreună cu congregația musulmanilor și să o împlinească în întregime. Scurtarea este recomandată, pe când împlinirea ei în congregație este obligatorie. Dacă însă călătorii sunt mai mulți de unul, nu este nicio problemă să se roage scurtat, dacă șederea este de patru zile ori mai puțin.

30 Relatarea lui Ibn ʿAbbās a fost citată în primul răspuns: Aḥmad, Al-Musnad, 1/216, 226, 227, 290 și 370; Muslim (688).

31 Hadithul „Imamul a fost rânduit numai pentru a fi urmat" a fost citat în primul răspuns: al-Bukhārī, 1/176–177; Muslim (1151, 1154).

32 Publicată în Majallat al-Daʿwah, nr. 1489, la 27/11/1415 H.

24. Scurtarea și reunirea sunt întotdeauna legate?[33]

Întrebare: Unii își închipuie că reunirea și scurtarea sunt inseparabile: nu există reunire fără scurtare și nici scurtare fără reunire. Care este părerea voastră? Ce este mai bine pentru călător: scurtarea fără reunire ori reunirea și scurtarea?

Răspuns: Celui căruia Allah i-a îngăduit scurtarea — călătorul — îi este îngăduită și reunirea. Totuși, ele nu sunt inseparabile: poate scurta fără să reunească.

Mai bine este să lase reunirea când călătorul se află la un popas, fără să se deplaseze, așa cum a făcut Profetul ﷺ la Minā în Pelerinajul de Adio: a scurtat, dar nu a reunit. În expediția de la Tabūk a folosit împreună scurtarea și reunirea, ceea ce arată că există înlesnire în această privință. El ﷺ scurta și reunea când se afla pe drum, fără să fie oprit într-un loc.

Cât despre reunire, rânduiala ei este mai largă. Ea este îngăduită bolnavului și, de asemenea, musulmanilor în moscheile lor când există ploaie ori noroi alunecos, atât între Maghrib și ʿIshāʾ, cât și între Ẓuhr și ʿAṣr. Nu le este însă îngăduită scurtarea, fiindcă scurtarea este rezervată numai călătoriei.

Allah este Cel care dă izbândă.

25. Intrarea timpului rugăciunii înainte de plecare și întoarcerea după reunire[34]

Întrebare: Dacă timpul rugăciunii intră în timp ce omul este acasă, apoi pleacă înainte de a o împlini, are dreptul să scurteze și să reunească sau nu? De asemenea, dacă împlinește, de pildă, Ẓuhr și ʿAṣr scurtând ori reunind, apoi ajunge în localitatea sa în timpul de ʿAṣr, este corect ceea ce a făcut, deși știa atunci când a scurtat și a reunit că va ajunge acasă în timpul celei de-a doua rugăciuni?

Răspuns: Dacă timpul rugăciunii intră pentru călător când el se află încă în localitate, apoi pleacă înainte să se roage, îi este prescrisă scurtarea după ce părăsește partea locuită a localității,

33 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 111.

34 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 112.

potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților, care este și părerea majorității.

Dacă a reunit și a scurtat în călătorie, apoi ajunge în localitate înainte de intrarea timpului celei de-a doua rugăciuni ori în timpul ei, nu trebuie să o repete, fiindcă a împlinit rugăciunea potrivit Legii. Dacă împlinește a doua rugăciune alături de oameni, aceasta este pentru el o rugăciune voluntară.

Allah este Cel care dă izbândă.

26. Reunirea rugăciunilor din cauza ploii în orașele de astăzi[35]

Întrebare: Care este părerea Eminenței Voastre despre reunirea Maghrib cu ʿIshāʾ din cauza ploii în orașele de astăzi, unde străzile sunt asfaltate, pavate și iluminate, astfel încât nu există greutate și nici noroi?

Răspuns: Nu este nicio problemă să fie reunite Maghrib cu ʿIshāʾ și nici Ẓuhr cu ʿAṣr, potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților, din cauza unei ploi care face dificil mersul la moschei. La fel este pentru noroiul alunecos și șuvoaiele care curg pe străzi, din pricina greutății pe care o aduc.

Temeiul este relatarea autentică din cele două Ṣaḥīḥ, de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi —, că Profetul ﷺ a reunit la Medina Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ.[36] Muslim a adăugat în relatarea sa: *„Fără teamă, ploaie ori călătorie."*[37]

Aceasta arată că era statornicit printre companioni — Allah să fie mulțumit de ei — că teama și ploaia sunt scuze pentru reunire, asemenea călătoriei. Totuși, în această situație nu este îngăduită scurtarea, ci numai reunirea, fiindcă oamenii sunt rezidenți, nu călători. Scurtarea este una dintre înlesnirile rezervate călătoriei.

Allah este Cel care dă izbândă.

35 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 124.

36 Relatat de al-Bukhārī, 1/137, și de Muslim (705).

37 Relatat de Muslim (705, 50, 154).

27. Criteriul reunirii a două rugăciuni pe timp de ploaie[38]

Întrebare: Care este criteriul reunirii a două rugăciuni în timpul ploii ori pe vreme ploioasă?

Răspuns: Dacă există o scuză, este îngăduită reunirea a două rugăciuni: Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ. Scuza există pentru bolnav și pentru călător. La fel este și în cazul ploii puternice, potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților: Ẓuhr poate fi reunit cu ʿAṣr, asemenea lui Maghrib cu ʿIshāʾ.

Unii învățați nu îngăduie reunirea Ẓuhr cu ʿAṣr acasă din cauza ploii ori a altor lucruri asemănătoare, precum noroiul alunecos care aduce greutate.

Părerea corectă este că aceasta este îngăduită, asemenea reunirii Maghrib cu ʿIshāʾ, dacă ploaia ori noroiul alunecos sunt puternice și aduc greutate. Dacă reunește Ẓuhr cu ʿAṣr prin devansare, nu este nicio problemă, la fel ca pentru Maghrib și ʿIshāʾ, fie că le reunește la începutul timpului, fie la mijlocul lui. Ceea ce contează este să existe ceva care le aduce greutate: oamenii se află în moschee, plouă puternic și le este greu să meargă pe străzi, din pricina noroiului și a apei. În această situație reunesc și nu este nicio problemă. Dacă nu reunesc, au scuza de a se ruga în casele lor, din cauza ploii de pe străzi și a noroiului.

28. Două rugăciuni nu pot fi reunite fără o scuză recunoscută de Lege[39]

Întrebare: În zilele trecute, unii imami ai moscheilor au reunit Maghrib cu ʿIshāʾ după o ploaie ușoară, care nu a adus greutate. Care este rânduiala, Eminență? Este valabilă rugăciunea lor ori trebuie să repete rugăciunea?

38 Dintre întrebările adresate în urma comentariului Eminenței Sale la prelegerea „Rugăciunea și importanța ei", la Marea Moschee din Riyadh.

39 Întrebare adresată de ʿ. S., din Riyadh, în adunarea Eminenței Sale.

Răspuns: Nu este îngăduită reunirea a două rugăciuni decât pentru o scuză recunoscută de Lege, precum călătoria, boala ori ploaia care udă hainele și aduce o anumită greutate, asemenea noroiului. Cel care reunește cele două rugăciuni de seară ori Ẓuhr cu ʿAṣr fără o scuză recunoscută de Lege face un lucru neîngăduit și trebuie să repete rugăciunea pe care a adus-o înaintea timpului ei. Profetul ﷺ a spus:

„Cel care face o faptă ce nu este potrivită poruncii noastre, aceasta îi este respinsă."[40]

L-a relatat Muslim în Ṣaḥīḥ.

Temeiul lui se află în cele două Ṣaḥīḥ, în relatarea lui ʿĀʾishah — Allah să fie mulțumit de ea —, de la Profetul ﷺ: *„Cel care introduce în această religie a noastră ceva ce nu face parte din ea, aceasta îi este respinsă."*[41]

Prin aceasta se știe că fiecare musulman este dator să urmărească, în toate actele sale de adorare, ceea ce este potrivit Legii curate și să se ferească de ceea ce i se împotrivește.

Allah să le dăruiască tuturor musulmanilor înțelegerea religiei și statornicie în ea!

29. Intenția este o condiție a îngăduinței reunirii?[42]

Întrebare: Intenția este o condiție pentru îngăduința reunirii? Adesea oamenii împlinesc Maghrib fără intenția de a reuni, iar după rugăciunea de Maghrib se sfătuiesc și hotărăsc să reunească, apoi împlinesc ʿIshāʾ.

Răspuns: Învățații au păreri diferite în această privință.

Părerea mai întemeiată este că intenția nu este o condiție la începerea primei rugăciuni. Dimpotrivă, reunirea este îngăduită după încheierea primei rugăciuni, dacă există condiția care o îngăduie: teamă, boală ori ploaie.

40 Ṣaḥīḥ Muslim (1718).

41 Relatat de al-Bukhārī, 3/167, și de Muslim (1718).

42 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 125.

30. Împlinirea succesivă a celor două rugăciuni este o condiție a reunirii?[43]

Întrebare: Cum stau lucrurile cu împlinirea succesivă a celor două rugăciuni? Uneori oamenii întârzie atât încât durata este socotită o despărțire între ele, apoi le reunesc. Care este rânduiala?

Răspuns: La reunirea prin devansare trebuie păstrată succesiunea între cele două rugăciuni. Nu este nicio problemă dacă există o despărțire socotită mică potrivit uzanței, fiindcă aceasta este dovedit de la Profetul ﷺ. El ﷺ a spus: *„Rugați-vă așa cum m-ați văzut rugându-mă."*[44]

Părerea corectă este că intenția nu este o condiție, așa cum am arătat în răspunsul întrebării precedente.[45]

Cât despre reunirea prin amânare, rânduiala este largă, fiindcă a doua rugăciune este împlinită la timpul ei. Totuși, mai bună este păstrarea succesiunii dintre ele, urmând exemplul Profetului ﷺ.

Allah este Cel care dă izbândă.

31. Adunarea rugăciunilor la sfârșitul zilei în călătorie[46]

Întrebare: Este îngăduit musulmanului care se află într-o călătorie lungă să adune rugăciunile la sfârșitul zilei?

Răspuns: Acesta este un lucru foarte grav și neîngăduit, pe care nu l-a susținut niciun învățat. Călătorului îi este îngăduită numai reunirea Ẓuhr cu ʿAṣr la timpul uneia dintre ele, înainte de îngălbenirea soarelui, și a lui Maghrib cu ʿIshāʾ la timpul uneia dintre ele, înainte de miezul nopții. Cât despre Fajr, acesta nu se reunește cu altă rugăciune, ci este împlinit întotdeauna la timpul său, în călătorie și acasă, înainte de răsăritul soarelui.

Allah este Cel care dă izbândă.

---

43 Publicată în Tuḥfat al-ikhwān, p. 125.

44 Relatat de al-Bukhārī, 1/155.

45 Vezi răspunsul precedent despre intenția reunirii.

46 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb.

32. Scurtarea și reunirea rugăciunilor de către călătorul aflat într-un oraș[47]

Întrebare: Suntem trei persoane care am călătorit din Riyadh în al-Qaṣīm pentru a petrece acolo zilele de joi și vineri. Putem scurta și reuni rugăciunile? Trebuie să ne rugăm împreună cu congregația în moschee?

Răspuns: Vă este prescrisă scurtarea rugăciunii de patru unități. Maghrib și Fajr nu se scurtează. Nu sunteți obligați să vă rugați în moschei împreună cu rezidenții; dacă vă rugați alături de ei, trebuie să împliniți patru unități, fiindcă Sunnah autentic dovedită de la Profetul ﷺ arată că un călător care se roagă în urma unui rezident se roagă patru unități. Trebuie însă să împliniți Maghrib și Fajr împreună cu rezidenții în moschei, fiindcă acestea nu se scurtează și datorită sensului general al cuvintelor Profetului ﷺ: *„Cel care aude chemarea și nu vine nu are rugăciune, în afară de cel care are o scuză."*[48] L-au relatat Ibn Mājah și al-Dāraquṭnī, iar Ibn Ḥibbān și al-Ḥākim l-au declarat autentic. Lanțul său de transmitere îndeplinește condiția lui Muslim.

Se aplică și cuvintele lui ﷺ către Ibn Umm Maktūm, când acesta i-a spus: *„O, Trimis al lui Allah, nu am pe cineva care să mă conducă la moschee. Am vreo înlesnire să mă rog acasă?"* El l-a întrebat: *„Auzi chemarea la rugăciune?"* Acesta a răspuns: *„Da."* Atunci el a spus: *„Răspunde-i!"*[49] L-a relatat imamul Muslim în Ṣaḥīḥ.

Vă este îngăduită reunirea a două rugăciuni: Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ, fiindcă sunteți călători. Totuși, este mai bine să lăsați reunirea, întrucât vă aflați la un popas. Dacă vă rugați în congregație în moschei, poate fi mai bine și cu răsplată mai mare.

Allah este Cel care dă izbândă.

---

47 Publicată în Al-Majallah al-ʿArabiyyah, în luna Shawwāl a anului 1412 H.

48 Relatat de Ibn Mājah (793), de al-Dāraquṭnī în Sunan (4), de Ibn Ḥibbān (2064) și de al-Ḥākim în Al-Mustadrak ʿalā al-Ṣaḥīḥayn, 1/245.

49 Ṣaḥīḥ Muslim (653).

33. Călătorul ajuns în localitate se roagă cu oamenii și împlinește rugăciunea întreagă[50]

Întrebare: Dacă un om călătorește la Jeddah, de pildă, are dreptul să se roage scurtat sau trebuie să se roage cu congregația în moschee?

Răspuns: Dacă un călător se află pe drum, nu este nicio problemă. Dar, dacă ajunge în localitate, nu se roagă singur, ci trebuie să se roage cu oamenii și să împlinească rugăciunea în întregime. Pe drum însă, dacă este singur și sosește timpul rugăciunii, nu este nicio problemă să se roage singur în călătorie și să scurteze rugăciunea de patru unități la două.

34. Rugăciunea călătorului după părăsirea părții locuite a localității[51]

Întrebare: Care este rânduiala unui om care pleacă în călătorie după intrarea timpului de Ẓuhr și se oprește să se roage după ce a parcurs aproape zece kilometri? Împlinește rugăciunea în întregime sau o scurtează?

Răspuns: Majoritatea învățaților consideră că unui călător îi este îngăduit să împlinească rugăciunea călătorului după ce a părăsit localitatea. Profetul ﷺ nu scurta în călătoriile sale decât după ce ieșea din Medina; atunci se ruga două unități. Ceea ce se ia în seamă este starea din momentul împlinirii rugăciunii. Dacă muezinul a făcut chemarea la Ẓuhr ori la ʿAṣr, iar călătorul pleacă și trece dincolo de partea locuită a localității, îi este prescris să scurteze rugăciunea de patru unități. Se ia în seamă momentul împlinirii ei, nu momentul plecării din localitate, fiindcă la momentul împlinirii este călător.

---

50 Din întâlnirea deschisă a Eminenței Sale cu membrii liceului Dār al-Tawḥīd din Ṭāʾif, la 29/1/1418 H.

51 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 11.

35. Vizitarea rudelor într-o localitate aflată la distanță de călătorie[52]

Întrebare: Dacă un om călătorește din Riyadh la Mecca, iar pe drum trece prin al-Qaṣīm, unde are câteva rude, și rămâne la ele două zile, este socotit călător ori rezident?

Răspuns: Este socotit călător câtă vreme nu se află în ținutul său, chiar dacă acolo are o rudă, precum un frate, o soră ori altcineva. Totuși, nu se roagă singur, ci împreună cu congregația și împlinește cu ea patru unități, fiindcă rugăciunea în congregație este obligatorie. Dacă însă alături de el se află încă o persoană ori mai multe, pot să se roage scurtat sau pot să se roage împreună cu congregația localității și să împlinească rugăciunea în întregime.

Dacă intenționează să rămână mai mult de patru zile, trebuie să împlinească în întregime rugăciunea de patru unități, fie că este un singur călător, fie că sunt mai mulți.

36. Călătorul care a reunit ʿAṣr cu rugăciunea de vineri[53]

Întrebare: Cineva spune: Am călătorit la Mecca cea Nobilă pentru a împlini ʿumrah. Când a sosit timpul rugăciunii de vineri, eram lângă unul dintre orașele de pe drum. Am împlinit rugăciunea de vineri cu musulmanii în moscheea principală. După încheierea ei, fiindcă eram călător, am făcut chemarea de începere și am împlinit ʿAṣr. Este îngăduit ceea ce am făcut? Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească!

Răspuns: Din câte cunoaștem, nu există nicio dovadă care să arate îngăduința reunirii ʿAṣr cu rugăciunea de vineri. Aceasta nu s-a transmis nici de la Profetul ﷺ, nici de la vreunul dintre companionii săi — Allah să fie mulțumit de ei.

Trebuie, așadar, lăsat acest lucru. Cel care l-a făcut trebuie să repete rugăciunea de ʿAṣr când intră timpul ei.

Allah să le dăruiască tuturor izbândă!

---

52 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 11.

53 Întrebare adresată de ʿ. S., din Riyadh, în adunarea Eminenței Sale.

37. Călătorul care împlinește rugăciunea de vineri cu rezidenții poate adăuga ʿAșr?[54]

Întrebare: Dacă un călător împlinește rugăciunea de vineri cu rezidenții, îi este îngăduit să o reunească apoi cu ʿAșr?

Răspuns: Nu îi este îngăduit, fiindcă nicio rugăciune nu se reunește cu rugăciunea de vineri. Dimpotrivă, trebuie să împlinească ʿAșr la timpul său. Dacă însă, în ziua de vineri, călătorul împlinește Ẓuhr și nu împlinește rugăciunea de vineri cu rezidenții, nu este nicio problemă să reunească ʿAșr cu el. Călătorul nu este dator să împlinească rugăciunea de vineri, iar Profetul ﷺ a reunit Ẓuhr cu ʿAșr în Pelerinajul de Adio, în ziua de ʿArafah, cu o singură chemare la rugăciune și două chemări de începere, fără a împlini rugăciunea de vineri.

Allah este Cel care dă izbândă.

38. ʿAșr nu se reunește cu rugăciunea de vineri, nici în călătorie, nici acasă[55]

Întrebare: Fratele A. M. J., din Riyadh, spune: Am împlinit rugăciunea de vineri în Nobilul Sanctuar Profetic și, fiindcă eram în călătorie, am intenționat să o reunesc cu ʿAșr scurtat. Tocmai când voiam să rostesc takbīrul pentru ʿAșr, muezinul a anunțat rugăciunea funerară. Am împlinit-o cu congregația, apoi m-am rugat ʿAșr scurtat. Este corect ceea ce am făcut? Dacă nu, ce trebuia să fac? Mă refer la reunirea și scurtarea rugăciunii de ʿAșr alături de rugăciunea de vineri, apoi la despărțirea dintre ele prin rugăciunea funerară. Lămuriți-mă, Allah să vă răsplătească cu bine și să vă prelungească viața în ascultare de El!

Răspuns: Rugăciunea de ʿAșr nu se reunește cu rugăciunea de vineri, nici în călătorie, nici acasă, potrivit celei mai corecte dintre cele două păreri ale învățaților. Trebuie să-ți repeți rugăciunea, fiindcă ai împlinit-o înainte de timpul ei într-un fel în care reunirea nu este îngăduită.

---

54 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Al-Majallah al-ʿArabiyyah.

55 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Al-Majallah al-ʿArabiyyah.

Cât despre despărțirea dintre două rugăciuni reunite printr-o rugăciune funerară, nu este nicio problemă. Este prescris ca cel mort să fie dus grabnic la îngropare, întrucât Profetul ﷺ a spus:

„Grăbiți-vă cu cel mort! Dacă a fost dreptcredincios, îl duceți spre un bine, iar dacă a fost altfel, dați jos de pe umerii voștri un rău."[56]

Hadith asupra autenticității căruia sunt de acord al-Bukhārī și Muslim. De asemenea, despărțirea a două rugăciuni prin rugăciunea funerară este socotită o despărțire mică, ce nu împiedică reunirea nici pentru cei care pun această condiție.

Allah este Cel care dă izbândă.

39. Reunirea rugăciunii de vineri cu ʿAșr pe timp de ploaie puternică[57]

Întrebare: În aceste zile, laudă și mulțumire lui Allah, Allah, Cel Slăvit și Preaînalt, ne-a dăruit ploaie. Îl rugăm pe Allah Cel Preaînalt și Atotputernic să o binecuvânteze și să răspândească folosul ei în ținuturile musulmanilor.

Eminență, unii dintre frați au discutat despre îngăduința reunirii rugăciunii de vineri cu ʿAșr atunci când la timpul rugăciunii de vineri cade o ploaie puternică ce aduce greutate. Lămuriți-ne, Allah să vă răsplătească!

Răspuns: Nu este îngăduită reunirea rugăciunii de ʿAșr cu rugăciunea de vineri, din cauza ploii ori din alt motiv. Din câte știm, aceasta nu s-a transmis nici de la Profetul ﷺ, nici de la companionii săi — Allah să fie mulțumit de ei. Rugăciunea de vineri nu se deduce prin analogie cu Ẓuhr, ci este un act de adorare de sine stătător. Actele de adorare se întemeiază pe revelație; nu este îngăduit să fie introdus în ele ceva nou numai pe baza părerii personale.

Allah să le dăruiască tuturor înțelegerea religiei și statornicie în ea! El este Auzitor și Apropiat.

---

56 Relatat de al-Bukhārī, 2/87–88, și de Muslim (944).

57 Întrebare adresată de ʿ. S., din Riyadh, în adunarea Eminenței Sale.

40. Reunirea rugăciunilor de către rezident[58]

Întrebare: Care este rânduiala lui Allah și a Trimisului Său cu privire la oameni care reunesc mereu Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ, deși sunt rezidenți?

Răspuns: Hadithurile autentice ale Trimisului lui Allah ﷺ, cuvintele și faptele sale, arată că cele cinci rugăciuni trebuie împlinite în cele cinci timpuri ale lor. Nu este îngăduită reunirea Ẓuhr cu ʿAṣr ori Maghrib cu ʿIshāʾ decât pentru o scuză, precum boala, călătoria, ploaia și alte lucruri asemănătoare care fac dificil mersul la moschee pentru fiecare dintre cele patru rugăciuni amintite, la timpul ei.

Jibrīl — pacea fie asupra lui — i-a arătat Profetului ﷺ cele cinci timpuri ale rugăciunii, rugându-se cu el la începutul și la sfârșitul timpului fiecăreia, în două zile. După ce s-a rugat cu el Ẓuhr la cele două limite ale timpului său și ʿAṣr la cele două limite ale timpului său, i-a spus: *„Rugăciunea este între aceste două timpuri."* La fel, după ce s-a rugat cu el Maghrib și ʿIshāʾ la cele două limite ale timpului fiecăreia, a spus: *„Rugăciunea este între aceste două timpuri."*

Este dovedit și că el ﷺ a fost întrebat despre aceasta și i-a răspuns celui care întreba prin faptă: în prima zi după întrebare a împlinit cele cinci rugăciuni la începutul timpului lor, iar în a doua zi le-a împlinit la sfârșitul timpului lor. Apoi a spus: *„Rugăciunea este între aceste două timpuri."*[59]

Cât despre relatarea autentică din cele două Ṣaḥīḥ, de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi —, că Profetul ﷺ s-a rugat la Medina opt unități împreună și șapte unități împreună,[60] în relatarea lui Muslim din Ṣaḥīḥ se arată că este vorba despre Ẓuhr și ʿAṣr, respectiv Maghrib și ʿIshāʾ. Într-o formulare se spune: *„Fără teamă și fără ploaie"*,[61] iar într-o altă formulare: *„Fără*

58 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Shaykh Ṣ. B.

59 Relatat de imamul Aḥmad, 3/30, de al-Ṭabarānī în Al-Muʿjam al-kabīr (5443) și de al-Ṭaḥāwī în Sharḥ maʿānī al-āthār, 1/147.

60 Relatat de al-Bukhārī, 1/137, 140 și 2/53, și de Muslim (705, 555).

61 Relatat de Muslim (705, 54).

teamă și fără călătorie."[62]

Răspunsul este că Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — a fost întrebat despre aceasta și a spus: *„Ca să nu pună comunitatea sa în greutate."*

Învățații au spus că înțelesul este: pentru a nu-i pune în strâmtorare.

Aceasta este înțeleasă în sensul că el ﷺ a reunit Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ la Medina dintr-o pricină care cerea înlăturarea strâmtorării și a greutății de la companioni în ziua aceea: fie o boală răspândită printre ei, fie noroi alunecos, fie altă scuză ce le aducea greutate în acea zi.

Unii au spus că a fost o reunire numai în aparență: a amânat Ẓuhr până la sfârșitul timpului său și a împlinit ʿAṣr la începutul timpului său, a amânat Maghrib până la sfârșitul timpului său și a împlinit ʿIshāʾ la începutul timpului său.

Al-Nasāʾī a relatat aceasta de la Ibn ʿAbbās, transmițătorul hadithului, după cum a spus al-Shawkānī în Nayl al-awṭār. Este o înțelegere posibilă. Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — nu a spus în acest hadith că Profetul ﷺ ar fi repetat această faptă; dimpotrivă, ceea ce reiese este că s-a petrecut o singură dată.

Imamul Abū ʿĪsā al-Tirmidhī — Allah să aibă milă de el — a spus, în esență, că în cartea sa, adică Al-Jāmiʿ, nu există vreun hadith în privința căruia învățații să fi fost de acord să nu-l pună în aplicare, în afară de acest hadith și de un altul despre uciderea celui care consumă băutură îmbătătoare a patra oară. Ceea ce a urmărit este că învățații sunt de acord că reunirea nu este îngăduită decât pentru o scuză recunoscută de Lege. Ei sunt de acord că reunirea făcută de Profetul ﷺ, amintită în acest hadith, este înțeleasă ca având o scuză. Astfel este pusă în acord cu numeroasele alte hadithuri autentice care arată că el ﷺ împlinea fiecare rugăciune la timpul ei și nu reunea două rugăciuni decât pentru o scuză. Tot așa au procedat califii săi drept călăuziți, toți companionii săi — Allah să fie mulțumit de ei — și învățații de

62 Relatat de Muslim (705, 50).

după ei. Au urmat această cale și au oprit reunirea fără o scuză. Face excepție un grup de la care autorul cărții Nayl al-awṭār a transmis îngăduința reunirii dacă nu este făcută un obicei ori o deprindere. Această părere este însă respinsă de dovezile de mai înainte și de consensul celor care i-au precedat.
Prin aceasta, cel care întreabă știe că hadithul nu cuprinde nimic care să se împotrivească hadithurilor autentice și limpezi ce arată interzicerea reunirii a două rugăciuni fără o scuză recunoscută de Lege. Dimpotrivă, el este înțeles într-un fel care se potrivește cu ele și nu li se împotrivește. Cuvintele și faptele din Sunnah Trimisului ﷺ se confirmă și se explică unele pe altele; ceea ce este nelimitat se înțelege în lumina a ceea ce este limitat, iar ceea ce este general este particularizat prin ceea ce este specific. La fel, părțile Cărții limpezi a lui Allah se confirmă și se explică unele pe altele. Allah, Cel Slăvit, a spus:

﴿الٓرۚ كِتَٰبٌ أُحۡكِمَتۡ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ خَبِيرٍ﴾

Alif, Lām, Rā. O Carte ale cărei versete au fost bine întocmite, apoi lămurite, de la un Înțelept, Bineștiutor.

Coran 11:1

Cel Măreț și Preaînalt a mai spus:

﴿ٱللَّهُ نَزَّلَ أَحۡسَنَ ٱلۡحَدِيثِ كِتَٰبٗا مُّتَشَٰبِهٗا مَّثَانِيَ﴾

Allah a pogorât cea mai frumoasă vorbire: o Carte ale cărei părți se aseamănă și se reiau.

Coran 39:23

Înțelesul este că, deși sunt bine întocmite și lămurite, părțile ei se aseamănă și se confirmă unele pe altele. Tot astfel este și Sunnah Trimisului Său ﷺ, întocmai cum am arătat.

Allah este Cel care dă izbândă.

41. Rezidentul, bolnavul și începutul înlesnirilor călătoriei[63]

Întrebare: Fratele M. S. A., din Asyūṭ, Egipt, spune în scrisoarea sa: Dacă un om dorește să călătorească într-un loc aflat la o oră de zbor de reședința sa, poate să reunească și să scurteze rugăciunea câtă vreme se află în hotelul său ori la reședința sa? Poate să nu postească în Ramadan? Vă rugăm să răspundeți.

Răspuns: Nimeni nu poate scurta rugăciunea câtă vreme este rezident. Nici să lase postul nu îi este îngăduit, în afară de cazul în care este bolnav și postul îi este greu ori se află în călătorie.

Cel care dorește să plece în călătorie, dar se află încă în localitatea sa, nu poate scurta până când nu pleacă și nu părăsește partea locuită a localității. Când Profetul ﷺ dorea să plece, nu scurta până când nu ieșea din Medina. Nimănui nu-i este îngăduit să se roage singur, fie că este călător, fie rezident, într-un loc unde există rugăciune în congregație. Dimpotrivă, trebuie să se roage împreună cu oamenii și să împlinească rugăciunea în întregime, potrivit cuvintelor Profetului ﷺ: *„Cel care aude chemarea și nu vine nu are rugăciune, în afară de cel care are o scuză."*[64] L-au relatat Ibn Mājah, al-Dāraquṭnī și Ibn Ḥibbān și al-Ḥākim, cu un lanț de transmitere care îndeplinește condiția lui Muslim. Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi — a fost întrebat: *„Care este scuza?"* El a răspuns: *„Teama ori boala."*

Un orb l-a întrebat pe Trimisul lui Allah ﷺ: *„O, Trimis al lui Allah, nu am pe cineva care să mă conducă la moschee. Am vreo înlesnire să mă rog acasă?"* El — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — l-a întrebat: *„Auzi chemarea la rugăciune?"* Acesta a răspuns: *„Da."* Atunci el a spus: *„Răspunde-i!"* L-a relatat Muslim în Ṣaḥīḥ.[65]

---

63 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Al-Majallah al-ʿArabiyyah.

64 Hadithul „Cel care aude chemarea și nu vine" a fost citat în răspunsul despre călătorii aflați în oraș: Ibn Mājah (793), al-Dāraquṭnī, Sunan (4), Ibn Ḥibbān (2064), al-Ḥākim, Al-Mustadrak, 1/245.

65 Relatarea lui Ibn Umm Maktūm a fost citată în răspunsul despre rugăciunea călătorilor aflați în oraș: Ṣaḥīḥ Muslim (653).

El — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — a mai spus: *„M-am gândit să poruncesc să înceapă rugăciunea, apoi să poruncesc unui bărbat să-i conducă pe oameni în rugăciune, după care să merg, însoțit de bărbați care au legături de lemne, la niște oameni care nu iau parte la rugăciune și să le dau foc caselor în care se află."*[66] Hadith asupra autenticității căruia sunt de acord al-Bukhārī și Muslim.

Ibn Masʿūd — Allah să fie mulțumit de el — a spus: *„Cel care dorește să-L întâlnească mâine pe Allah fiind musulman să păzească aceste rugăciuni acolo unde se face chemarea la ele. Allah a legiuit pentru Profetul vostru căile călăuzirii, iar acestea fac parte dintre ele. Dacă v-ați ruga în casele voastre, așa cum se roagă acasă acest om care lipsește, ați lăsa Sunnah Profetului vostru; iar dacă ați lăsa Sunnah Profetului vostru, v-ați rătăci. Nu este vreun om care se purifică, făcând bine purificarea, apoi se îndreaptă către una dintre aceste moschei, fără ca Allah să-i scrie o faptă bună pentru fiecare pas pe care îl face, să-l înalțe cu o treaptă și să-i șteargă un păcat. Ne-am văzut într-o vreme când nu lipsea de la ea decât un ipocrit a cărui ipocrizie era cunoscută ori un bolnav. Omul era adus sprijinit între doi bărbați, până când era așezat în rând."*[67] L-a relatat Muslim în Ṣaḥīḥ.

Hadithurile cu acest înțeles sunt numeroase.

Fiecare musulman, călător ori rezident, este dator să se roage în congregație și să se ferească să se roage singur, dacă aude chemarea la rugăciune.

Allah este Cel care dă izbândă.

42. Reunirea a două rugăciuni fără motiv[68]

Întrebare: La locul unde lucrăm există câțiva oameni care împlinesc rugăciunea în congregație, dar eu nu sunt cu ei din următoarele motive:

66 Relatat de al-Bukhārī, 1/158, 160; 3/91; 8/127, și de Muslim (651, 252), căruia îi aparține formularea.

67 Ṣaḥīḥ Muslim (654, 256).

68 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 19.

Mai întâi, ei reunesc mereu Ẓuhr cu ʿAṣr, fără motiv, și la fel Maghrib cu ʿIshāʾ, și nu își țin mâinile sub piept. Este valabilă rugăciunea împreună cu ei? Îndrumați-ne, Allah să vă răsplătească cu bine!

Răspuns: Musulmanul nu poate reuni două rugăciuni acasă fără o pricină, precum boala ori sângerarea neregulată a femeii. Fiecare rugăciune trebuie împlinită la timpul ei: Ẓuhr la timpul său, ʿAṣr la timpul său, Maghrib la timpul său și ʿIshāʾ la timpul său. Nu este îngăduită reunirea a două rugăciuni fără o pricină recunoscută de Lege. Cât despre relatarea că el ﷺ s-a rugat la Medina opt unități împreună și șapte împreună — adică Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ —, învățații o înțeleg ca având o pricină.

Unii au spus că acolo era o epidemie, adică o boală răspândită, care le aducea greutate musulmanilor, așa că el — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — le-a reunit. Aceasta nu s-a păstrat de la el decât o singură dată, pentru scuza amintită. Nu este păstrat că ar fi făcut-o mereu ori de mai multe ori; relatarea a venit o singură dată, de la Ibn ʿAbbās — Allah să fie mulțumit de amândoi —, de la Profet ﷺ.

Alții au spus că reunirea a fost numai aparentă, nu propriu-zisă. El a împlinit Ẓuhr la sfârșitul timpului său, ʿAṣr la începutul timpului său, Maghrib la sfârșitul timpului său și ʿIshāʾ la începutul timpului său. Al-Nasāʾī a relatat aceasta cu un lanț autentic de la Ibn ʿAbbās:[69] a împlinit Ẓuhr la sfârșitul timpului său și a adus ʿAṣr la începutul timpului lui, apoi a împlinit Maghrib la sfârșitul timpului său și a adus ʿIshāʾ la începutul timpului lui. Aceasta a fost numită reunire, însă, în realitate, a împlinit fiecare rugăciune la timpul ei.

Această reunire este precizată în relatarea autentică de la Ibn ʿAbbās, așadar trebuie primită această înțelegere: a fost o reunire aparentă. Nimeni nu se cuvine să o aducă drept dovadă pentru reunirea fără scuză.

Cât despre tine, cel care întrebi, poți să împlinești împreună cu ei numai Ẓuhr și Maghrib la timpul lor. Nu poți să împlinești

69 Relatat de al-Nasāʾī în Al-Mujtabā (589).

împreună cu ei ʿAṣr și ʿIshāʾ, ci trebuie să le amâni până la timpul lor.

43. Reunirea și scurtarea pentru unitățile militare aflate în prima linie[70]

De la ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz către onoratul frate, director al Administrației Treburilor Religioase a Forțelor Terestre.

Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră! Apoi:

Ca răspuns la scrisoarea voastră prin care cereți lămurirea rânduielii religioase a rugăciunii celor din unitățile militare aflate în prima linie, vă înștiințez că, dacă cei amintiți se află la locul lor de reședință și nu au călătorit, trebuie să împlinească rugăciunea de vineri și să împlinească rugăciunea în întregime, în patru unități. Dacă însă au călătorit până la locul de staționare, nu sunt datori să împlinească rugăciunea de vineri și le sunt îngăduite scurtarea și reunirea, fiindcă nu se știe când se va încheia durata șederii lor.

Allah să-i călăuzească pe toți spre ceea ce iubește și Îl mulțumește! Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră!

Președintele general al Administrațiilor Cercetărilor Științifice, Emiterii de Fatwa, Chemării și Îndrumării.

44. Scurtarea pentru locuitorii Meccăi la locurile pelerinajului: îi cuprinde și pe negustori?[71]

Întrebare: Scurtarea rugăciunii pentru locuitorii Meccăi la locurile pelerinajului este numai pentru pelerini sau îi cuprinde și pe negustorii dintre ei și pe ceilalți care se află acolo fără să împlinească pelerinajul?

Răspuns: Părerea cunoscută a învățaților este că această scurtare îi privește numai pe pelerinii dintre locuitorii Meccăi, potrivit celor care le-o îngăduie.

---

70 Emisă de biroul Eminenței Sale cu nr. 1/514, la 19/2/1411 H.

71 Publicată în Majallat al-Daʿwah, nr. 1394, la 27/12/1413 H.

Majoritatea consideră că locuitorii Meccăi nu scurtează și nu reunesc, fiindcă nu sunt călători; toți trebuie să împlinească rugăciunea în întregime și la timpul ei.

Dar, pentru cel care o îngăduie pelerinilor, ea este rezervată numai pelerinilor dintre locuitorii Meccăi. Aceasta este părerea mai corectă, fiindcă Trimisul ﷺ nu le-a poruncit să împlinească rugăciunea în întregime.

Negustorul și cei asemenea lui, care nu urmăresc împlinirea pelerinajului, împlinesc rugăciunea în întregime și nu reunesc, la fel ca ceilalți locuitori ai Meccăi.

45. Reunirea și scurtarea la ʿArafah sunt obligatorii pentru pelerini?[72]

Întrebare: Împlinirea Ẓuhr și ʿAṣr reunite și scurtate la ʿArafah este obligatorie sau le pot împlini pe fiecare la timpul său, în întregime?

Răspuns: Împlinirea Ẓuhr și ʿAṣr în ziua de ʿArafāt pentru pelerini, reunite și scurtate în valea ʿUranah, la vest de ʿArafāt, cu o singură chemare la rugăciune și două chemări de începere, este o Sunnah accentuată. Profetul ﷺ a făcut aceasta în Pelerinajul de Adio. Credinciosul nu se cuvine să se împotrivească Sunnei. Totuși, potrivit învățaților, aceasta nu este obligatorie, ci o Sunnah accentuată. Dacă un călător împlinește rugăciunea în întregime, ea este valabilă, dar scurtarea este puternic recomandată, fiindcă Trimisul ﷺ a făcut-o și a spus: *„Luați de la mine riturile pelerinajului vostru!”*[73]

Nu se cuvine, așadar, să se împotrivească Sunnei, ci să se roage cu oamenii, scurtând și reunind prin devansare, apoi să se îndrepte către locul de staționare din ʿArafah propriu-zisă. Dacă împlinește cele două rugăciuni în ʿArafah și nu se roagă în valea ʿUranah, nu este nicio problemă, pentru a evita greutatea. În

72 Din emisiunea Nūr ʿalā al-darb, înregistrarea nr. 56.

73 Relatat de al-Bayhaqī în Al-Sunan al-kubrā (9307), de imamul Aḥmad, 3/337, și de Muslim (1297, 1970), ultimii doi cu formularea: „Ca să vă însușiți riturile pelerinajului”. Al-Nasā’ī l-a relatat în Al-Mujtabā (3062, 14459) și în Al-Sunan al-kubrā cu formularea: „Însușiți-vă riturile pelerinajului”. Vezi și Fatḥ al-Bārī, 1/217, 500; 3/485, 497, 499, 541, 573, 578, 582.

vremurile acestea, oamenii au nevoie să se ferească de îmbulzeală prin orice mijloc îngăduit.

46. Reunirea pentru pelerini la Minā, în ziua de Tarwiyah și în zilele de tashrīq[74]

Întrebare: Le este îngăduit pelerinilor de la Minā, în ziua de Tarwiyah și în zilele de tashrīq, să reunească rugăciunile, așa cum le este îngăduită scurtarea? Dacă cineva reunește, este valabilă reunirea sa?

Răspuns: Nu cunosc vreun impediment pentru îngăduința reunirii. Dacă scurtarea este îngăduită, cu atât mai mult este îngăduită reunirea, fiindcă pricinile ei sunt numeroase, spre deosebire de scurtare, care nu are altă pricină decât călătoria. Totuși, este mai bine să fie lăsată, fiindcă Profetul ﷺ nu a reunit la Minā, nici în ziua de Tarwiyah, nici în zilele de tashrīq. Musulmanii au în el ﷺ o pildă frumoasă.

47. A reunit Trimisul ﷺ rugăciunile în timpul unui popas din călătorie?

Întrebare: Este dovedit despre Trimisul lui Allah ﷺ că a reunit Ẓuhr cu ʿAṣr și Maghrib cu ʿIshāʾ în timpul unui popas din călătorie, precum șederea sa la Mecca în așteptarea pelerinajului, șederea la Mecca la cucerire ori șederea sa la Tabūk?

Răspuns: Este dovedit despre el ﷺ că a reunit în expediția de la Tabūk, în timp ce se afla la un popas. A relatat Muslim, prin hadithul lui Muʿādh — Allah să fie mulțumit de el.[75]

Cât despre șederea sa la Mecca în anul cuceririi și în Pelerinajul de Adio, nu am văzut ceva limpede în această privință. Totuși, din unele hadithuri reiese, în aparență, că reunea la al-Abṭaḥ în Pelerinajul de Adio. Aceasta nu este însă explicită și este mai bine să fie lăsată reunirea, ca la Minā.

Allah este Cel care dă izbândă.

---

74 Dintre întrebările adresate Eminenței Sale de Shaykh ʿ. M., la care a răspuns printr-o scrisoare datată 7/2/1414 H.

75 Ṣaḥīḥ Muslim (706).

Allah să-l binecuvânteze și să-i dăruiască pace Profetului nostru Muḥammad, familiei sale și companionilor săi! Pacea, îndurarea lui Allah și binecuvântările Sale fie asupra voastră!

Glosar

Scurtare — qaṣr القصر
Împlinirea rugăciunii de patru unități în două unități în călătorie. Rugăciunile de Maghrib și Fajr nu se scurtează.

Reunire — jamʿ الجمع
Împlinirea împreună a rugăciunilor de Ẓuhr și ʿAṣr ori de Maghrib și ʿIshāʾ, la timpul uneia dintre ele, când există o scuză recunoscută de Lege.

Reunire prin devansare جمع التقديم
Împlinirea celor două rugăciuni la timpul celei dintâi.

Reunire prin amânare جمع التأخير
Împlinirea celor două rugăciuni la timpul celei de-a doua.

Reunire aparentă الجمع الصوري
Împlinirea primei rugăciuni la sfârșitul timpului său și a celei de-a doua la începutul timpului său, astfel încât fiecare rămâne în propriul timp.

Rezident المقيم
Cel căruia i se aplică rânduielile șederii, spre deosebire de cel căruia i se aplică rânduielile călătoriei. Intenția și durata șederii sunt discutate în răspunsuri.

Khuff الخف
Încălțăminte peste care, în condițiile purificării rituale, este îngăduită ștergerea în locul spălării picioarelor.

Witr الوتر
Rugăciunea de noapte cu număr impar de unități. Timpul ei este explicat în răspunsul al șaptesprezecelea.

Tarwiyah التروية
Ziua a opta din Dhū al-Ḥijjah, la începutul riturilor pelerinajului.

Tashrīq التشريق
Cele trei zile care urmează zilei sărbătorii jertfei, în timpul pelerinajului.

Bibliografie

1. Ibn Bāz, ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh. Fatāwā fī aḥkām qaṣr wa-jamʿ al-ṣalāh. Maktabat Dār Ibn ʿAbbās, Samannūd, ediția I, 2007. https://binbaz.org.sa/books/pdf/511

2. Ibn Bāz. Majmūʿ fatāwā wa-maqālāt mutanawwiʿah. Volumul 12, p. 257–314.

3. Ibn Bāz. Tuḥfat al-ikhwān bi-ajwibah muhimmah tataʿallaq bi-arkān al-Islām. Alcătuire supravegheată de Muḥammad ibn Shāyiʿ al-Shāyiʿ.

4. Ibn Bāz. Kitāb al-Daʿwah [Al-Fatāwā]. Părțile I și a II-a.

5. Coranul. Text arab Uthmani 1.1, Tanzil Project, licență CC BY 3.0. https://tanzil.net

6. Al-Bukhārī și Muslim. Cele două culegeri Al-Ṣaḥīḥ.

7. Aḥmad ibn Ḥanbal. Al-Musnad.

8. Al-Tirmidhī, al-Nasāʾī și Ibn Mājah. Culegerile Al-Sunan. Al-Nasāʾī: Al-Mujtabā și Al-Sunan al-kubrā.

9. Al-Dārimī. Al-Sunan.

10. Al-Dāraquṭnī. Al-Sunan.

11. Ibn Ḥibbān. Al-Ṣaḥīḥ.

12. Al-Ḥākim. Al-Mustadrak ʿalā al-Ṣaḥīḥayn.

13. Al-Bayhaqī. Al-Sunan al-kubrā.

14. Al-Ṭabarānī. Al-Muʿjam al-kabīr.

15. Al-Ṭaḥāwī. Sharḥ maʿānī al-āthār.

16. Ibn Qudāmah. Al-Mughnī.

17. Al-Shawkānī. Nayl al-awṭār.

18. Ibn Ḥajar al-ʿAsqalānī. Fatḥ al-Bārī.

Indice

aeroport 20, 21
boală 17, 18, 25, 26, 33, 34, 36, 37, 38
călător 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 40
congregație 1, 3, 11, 19, 20, 21, 22, 28, 29, 30, 31, 36, 37
distanță 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16, 30
intenție 3, 9, 11, 12, 13, 15, 19, 26, 27, 30
khuff 11
Mecca 2, 10, 12, 13, 14, 15, 22, 30, 39, 40, 41
Minā 4, 10, 12, 15, 16, 17, 19, 21, 23, 41
noroi 23, 24, 25, 26, 34
patru zile 6, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 19, 22, 30
pelerinaj 2, 4, 10, 12, 15, 16, 17, 19, 21, 23, 31, 39, 40, 41
ploaie 23, 24, 25, 26, 32, 33
reunire iv, 1, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41
rezident 1, 2, 3, 4, 5, 10, 13, 20, 22, 28, 30, 31, 33, 36, 37
rugăciunea de vineri 30, 31, 32, 39
rugăciunea funerară 31, 32
scurtare iv, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 28, 29, 31, 36, 39, 40, 41
studii 12, 13
Tabūk 10, 14, 15, 17, 23, 41
Witr 18
ʿArafah 10, 15, 16, 31, 40

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

Fatāwā fī aḥkām qaṣr wa-jamʿ al-ṣalāh

Scurtarea și reunirea rugăciunilor

47 de răspunsuri ale lui Shaykh Ibn Bāz despre scurtarea și reunirea rugăciunilor, călătorie și situații înrudite.

Autor: ʿAbd al-ʿAzīz ibn ʿAbd Allāh ibn Bāz

Traducere în limba română

Institutul Tawhid

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro